

Annak idején az iskolában az ún. gyakorlati foglalkozás c. tantárgy keretében még sokan használták a csirizes ragasztót, amit a tanítónéni készített és ott helyben adagolt nagykanállal: egy csésze vizet negyed csésze liszttel hidegen összekeverünk, hozzáöntjük öt csésze forró vízhez, és folyamatos keverés mellett addig forraljuk, amíg be nem sűrűsödik (2-3 perc), utáni megvárjuk, míg kihül. Papír, falevél ragasztására jó, 5-6 napig hűtőben eláll.

Boríték- és bélyegragasztó (nedvesítéssel ragasztásra alkalmassá tehető): 3 evőkanál ecet, 2 csomag zselatin, 0,5 evőkanál citromlé: Az ecetet felforraljuk, csomómentesre keverjük benne a zselatint, hozzákeverjük a citromlevet, rákenjük a borítékokra és hagyjuk megszáradni. Ragasztás előtt a ragasztós felületet meg kell nedvesíteni. Lezárt üvegben több hónapig tárolható. Újrahasználat előtt az edénnyel együtt forróvízbe kell tenni, hogy újra kenhető legyen.

Fehérragasztó: 1,5 csésze víz, 0,5 csésze kukoricaliszt, 2 evőkanál kukoricaszirup, 1 evőkanál ecet: a víz felét sziruppal és az ecettel összekeverjük, folyamatos keverés mellett felforraljuk. Ha felforrt, azonnal levesszük a tűzről. A maradék vizet összekeverjük a liszttel, majd a két masszát alaposan összekeverjük, kihűtjük, hűtőben

két napig pihentetjük, így éri el a kívánt állagot. Fehér színű ragasztó, elsősorban papírragasztására alkalmas, de ragasztható vele más is, például textil.

Ajánljuk figyelmébe a fenti receptek forrását:

44 barkácsrecept természetes anyagokból;
szerzők: Geday Ildikó, Geday Gábor; Pupa Könyvkiadó
Bt. Bp: 2001.

Nagyon hasznosak még az alábbi linken található ajánlatok:

Zöld iskolatáska:

www.templomdomb.hu/zoldiskolataska/ragasztó.htm

Nebuló ragasztó:

www.depot.hu/office/product_info.php?cPath=4_83&products_id=2398

Biopin termékek:

www.biofestek.hu

Auro termékek:

www.auro.hu/html/biofestek-lakk.php

A szórólap megjelentetését az Európai Unió támogatta az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával „A lakossági tanácsadás fejlesztése a fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok hatékonyságának növelése érdekében” című projekt keretében.

Kedvezményezett:

Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata.

Adója 1%-át ajánlja fel az ingyenes lakossági tanácsadás támogatására!

Adószám: 18973231-1-19

Köszönjük segítségét!

Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata

Székhely: 8200 Veszprém, Rákóczi u. 3.

Levelezési cím: Miskolc, Kossuth u. 13.

Tel: 46/382-095, Fax: 46/505-077

kothalo@zpok.hu - www.kothalo.hu

Környezetbarát újrapapírra nyomva.

Befektetés a jövőbe

Új Magyarország
FEJLESZTÉSI TERV

Barkácsolás természetesen

KEOP-6.1.0/B-2008-0008 - "Lakossági tanácsadás fejlesztése a fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok hatékonyságának növelése érdekében"

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

ÚMFT infovonal:
06 40 638 638

nfu@nfu.gov.hu • www.nfu.hu

Festékek, pácok, lakkok, olajok, ragasztók

A lakásban a falak, burkolatok és berendezési tárgyak festése, lakkozása teljesen ártalmatlan műveletnek tűnik, mégis számos kockázatot rejt magában mind az egészségre, mind a környezetre nézve. A festékek, pácok, lakkok, olajok és ragasztók nagy arányban tartalmaznak illékony szerves vegyszereket és szerves oldószereket, s ezek az anyagok a lakások levegőjét erősen szennyezik.

Problémás alkotóelemek

- Pentaklór-fenol (PKF): fa és bőr konzerválás, kezelés
- Formaldehid: bútorigazítási rétegelt falemezek (furnér) előállítására
- Lindan: fakonzerváló szer, rovarkártevők elleni védőanyag
- Oldószerek: festékek, ragasztóanyagok

Azt is fontos tudni, hogy még a felsorolt anyagok csomagolása is veszélyes hulladéknak minősül, ami azt jelenti, hogy nem keveredhet a lakossági hulladékba. Ha ezek az anyagok ellenőrizetlen körülmények között a környezetbe kerülnek, az időjárás viszontagságainak kitéve a mérgek akadálytalanul szivárognak belőlük a talajba, vizekbe és a levegőbe.

A megoldás

Felületkezelés:

A régi festéket lehetőleg ne oldószerezellel, hanem dörzspapírral, drótkefével, spaklival, kaparóvassal távolítsuk el. A faanyagok felületkezelésére alkalmas szerek összetevői többnyire olajok. Legfontosabb, legolcsóbb és környezetkímélőbb közülük a lassan száradó lenolaj, lenolajkence.

Beltéri bútorok esetén a rovarkártevők elleni túlzott védekezés csak szaporítja a káros anyagokat a lakás levegőjében. Ha belső párás térbe vagy kültérbe, tető alá kerülő új faanyagot 1:1 arányú borax-bórsav 10%-os, 50 °C-os oldatával bepermetezzük, a gombák, rovarok számára kellemetlen életteret alakítunk ki. Így hosszú időre megóvható a faanyag.

Viaszbevonat csiszolt fára

A viaszréteggel történő bevonás a bútorok talán legrégebbi felületkezelési eljárása. A viasszal bevont felületeket nem csak a régi bútoroknál kedvelték, amelyeknél a fát szinte „érezni” lehet nem úgy, mint a lakk, vagy politúrrelát alatt, hanem a korszerű bútorgyártásnál is alkalmazzák a viaszbevonatot.

Az alábbi, igen tartós, víztaszító bevonat hatékonyan óvja a fafelületet a karcosodástól. Hozzávalók (5 deciliterhez) 4-5m² felülethez: 1,5 dl terpentint és 30 dkg viaszreszelék.

Melegítsük meg gőz fölött a terpentint, adjuk hozzá a viaszreszeléket és kavargassuk, amíg a viasz fel nem olvad. Ezután a keveréket vegyük le a tűzről, öntsük edénybe, és várjuk meg, míg kihűl. Ha a viasz túlságosan megszilárdulna, tegyük újra gőz fölé, és adjunk hozzá egy kevés terpentint.

Figyelem! A szer gyúlékony anyagokat tartalmaz, ezért óvatosan bánjunk vele, ne forrósítsuk fel túlságosan, és ügyeljünk rá, hogy ne loccsanjon forró felületre!

Viaszbevonat nyersfára

Az alábbi bevonat védi a nyersfát (pl. az időjárás szeszélyeinek kitétt épületfát), de más felületekre ne használjuk.

Hozzávalók (5 deciliterhez) 4-5m² felülethez: 1,5 dl terpentint, 1,5 dl olvasztott méhviasz, 1,5 dl felforralt lenmagolaj. Gőz fölött melegítsük meg a terpentint, adjuk hozzá a méhviaszt és kavargassuk, míg fel nem olvad, végül öntsük bele a lenmagolajat. A keveréket vegyük le a tűzről, s a még forró viaszt ecsettel kenjük rá a nyersfa felületre. Ha megszáradt, puha, tiszta ruhával dörzsöljük fényesre. Figyelem! A szer gyúlékony anyagokat tartalmaz, ezért óvatosan bánjunk vele, ne forrósítsuk fel túlságosan, és ügyeljünk rá, hogy ne loccsanjon forró felületre!

A már kiszáradt fát gőz fölött felolvasztott méhviaszzal ápolhatjuk.

Ragasztó

Így készül a vízálló, textilhez, papírhoz egyaránt alkalmas ragasztó:

Hozzávalók (1,5 deciliterhez): 6 evőkanál víz, 3 evőkanál vagy 2 lap zselatin, 2 evőkanál étellecset, 2 teáskanál glicerint. Kis lábosban forraljuk fel a vizet, majd vegyük le a tűzről. Keverjük bele a zselatint, várjuk meg, míg feloldódik, majd adjuk hozzá az ecetet és a glicerint. Az elegyet alaposan kavargassuk fel, végül hagyjuk kihűlni. A ragasztót még melegen kell felhasználni. Zárt edényben hónapokig is eláll, de néhány nap múltán megkocsonyásodik, újabb használat előtt tehát fel kell melegíteni.

